

ИНТОКСИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С УПОТРЕБА НА ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, ВАРНА 2003 – 2008

Изследването е проведено от д-р Снежана Златева, д.м., ръководител на Клиника за интензивно лечение на остри отравяния и токсикоалергии към ББАЛ ВМА – Варна, по поръчка на дирекция “Превенции”, Община Варна.

Анализът е структуриран по теми – интоксикации свързани с употреба на наркотици, интоксикации свързани с употреба на алкохол и интоксикации свързани с комбинирана употреба на наркотици и алкохол; по възраст и по пол и обхваща периода 2003 – 2008 г.

Акценти

Изследването се базира на документацията на 1132 лица, като обект на анализ са само тежките случаи на интоксикации свързани с употреба на психоактивни вещества (наркотици, алкохол, наркотици + алкохол), при които употребяващите са изпаднали в безпомощно състояние, което е наложило медицински (болнични и/или извън болнични) грижи.

3/4 от интоксикациите са се случили през периода 2005 – 2007 г., като *пика е през 2006* (31% от всички случаи през наблюдавания период). Това се констатира при всички случаи с наркотици, с алкохол или с комбинирана употреба на наркотици и алкохол (при последната група пика е през 2005 г.). Тази динамика се отчита, както при пълнолетните лица, така и при лицата под 18 г.

През 2008 година се наблюдава чувствителен спад на всички случаи на интоксикация с психоактивни вещества. Особено видим е по отношение на употребата на наркотици, където за 2008 година не е регистриран нито един случай при лица под 18 год.

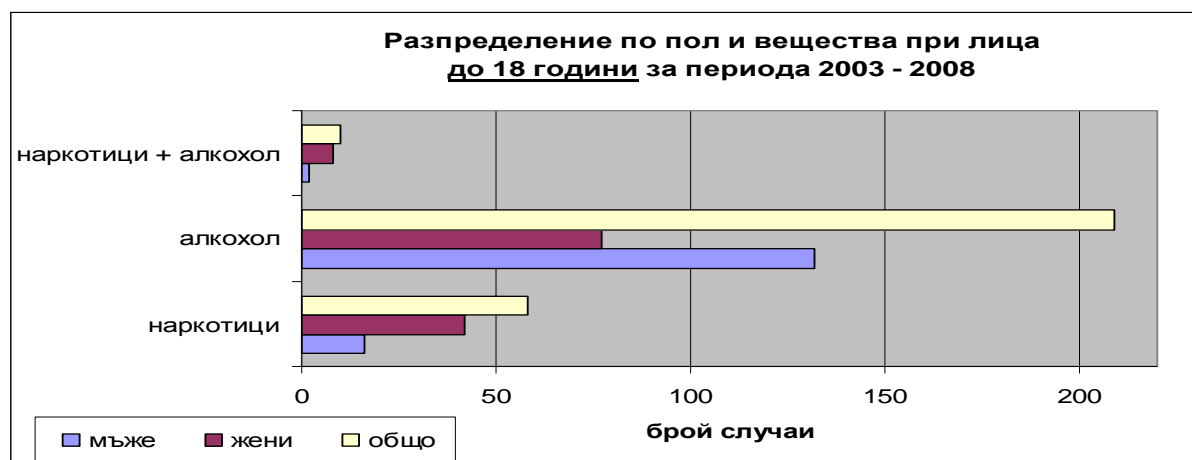
Основното проблемно вещество се явява алкохол. На близо 75 % от всички лица включени в изследването им е била оказвана помощ поради интоксикация с алкохол или алкохол + наркотици.

Всеки четвърти от всички наблюдавани лица е бил под 18 години. Над 1/3 от тях не са били навършили 15 год., към момента на инцидента.

При 3/4 от лицата под 18 год., интоксикацията е настъпила вследствие употреба на алкохол. В останалите случаи се касае най-често за марихуана и/или стимуланти (амфетамини, метамфетамини, екстази и др.), като при 17 % това е било в комбинация с алкохол. В тази възраст хероина се наблюдава изключително рядко. Констатирани са единични случаи на употреба на халюциногенни гъби. През последните 3 години не са наблюдавани случаи с паркизан, типичен за предходни периоди.

В тази възраст (за разлика от пълнолетните лица) при интоксикациите се наблюдават отчетливи разлики по пол. Докато съотношението момчета/момичета при алкохола е 2:1 в полза на момчетата, то при наркотиците тенденцията е обратна – 2.5:1 в полза на момичетата, а в случаите наркотици + алкохол нараства до 4:1 в тяхна полза.

Пълнолетните са 3/4 от общия брой на включените в изследването лица. При 65 % от тях поводът е бил алкохолна интоксикация. Повече от половината от тях имат актуална или минала история на алкохолна зависимост. Всеки трети от групата на употребили наркотик го е направил в комбинация с алкохол. През 2003 – 2005 г. хероиновите интоксикации са чести. През този период не рядко се наблюдават случаи на инхалаторни интоксикации с разредители (лепила), паркизан и др. Пика през 2006 е за сметка на рязко намаляване на случаите с хероин и все по-голямото разпространение на употребата на марихуана, амфетамини, кокаин, екстази, често съчетани с алкохол. През 2006 – 2008 г. се наблюдава тенденция за по-висока лятна честота при случаите със стимуланти, в т.ч. при семейни/партньорски двойки или лица с добър социален статус (“рекреативна употреба” – употреба с цел забавление и отпускане).

През периода 2003 – 2008 год., десет случая на интоксикации свързани с употреба на психоактивни вещества са завършили с летален край. Това представлява 0.9 % от включените лица в проучването. Не-фаталните спешни случаи при употреба на стимуланти от подрастващите най-често се проявяват с изразени психични симптоми, кардиотоксични и неврологични усложнения. Често те постъпват в коматозно или сопорозно състояние при не много високи нива на алкохол в кръвта, поради незрелите биологични системи на организма (особено при момичетата). Тук е висок и риска от смърт поради остро настъпила дихателна недостатъчност и механична асфикция (два от смъртните случаи при непълнолетни лица).